

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 1 Mawrth 2017

Amser y cyfarfod: 13.30

54(v3)

Cwestiwn Brys

I'r Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith:

Adam Price (Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am adroddiadau bod Ford yn bwriadu cael gwared â dros 1,000 o swyddi o'i waith adeiladu peiriannau ym Mhen-y-bont ar Ogwr?

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith (45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar Lefarwyr y Pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i Ysgrifennydd y Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon (45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar Lefarwyr y Pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i Ysgrifennydd y Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

3 Datganiadau 90 Eiliad

(5 munud)

4 Datganiad gan Gadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ar Ymchwiliadau ac Ymgysylltu

(30 munud)

5 Dadl Plaid Cymru

(60 munud)

NDM6245 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cyfraniad amlwg Cymru i'r chwyldro diwydiannol, i greu'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a'i rôl arweiniol o ran datblygu'r ddarpariaeth addysg uwchradd.

2. Yn gresynu:

a) at ystadegau diweddar gwerth ychwanegol gros (GVA) a ryddhawyd ym mis Rhagfyr 2016 sy'n dangos mai 71 y cant o gyfartaledd GVA y pen y DU oedd GVA y pen Cymru yn 2015, sef yr isaf ymysg y gwledydd datganoledig a rhanbarthau Lloegr;

b) y bydd cleifion yng Nghymru yn aros yn sylweddol hirach i gael diagnosis a thriniaeth nag y byddent am yr un cyflyrau yn Lloegr a'r Alban; ac

c) at berfformiad diweddaraf Cymru yn Rhaglen Asesiadau Myfyrwyr Rhynglwadol 2015 Y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (OECD), a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2016, a oedd yn dangos bod sgorau mathemateg, darllen a gwyddoniaeth 2015 yn is nag yn 2006, ac yn is na'r cyfartaledd ar gyfer y DU.

3. Yn cydnabod:

a) rôl hanfodol addysg a sgiliau fel ysgogiad pwysig i wella lefelau cynhyrchiant economaidd Cymru;

b) yr angen am wella cyson o ran amseroedd aros Cymru ar gyfer diagnosis a thriniaeth; ac

c) potensial yr economi las a gwyrdd o ran sicrhau ffyniant economaidd Cymru yn y dyfodol.

['Gwerth ychwanegol crynswth rhanbarthol a gwerth ychwanegol crynswth isranbarthol, Rhagfyr 2016'](#)

['OECD Programme for International Student Assessment 2015'](#) (Saesneg yn unig)

Cyflwynwyd y gwelliant a ganlyn:

Gwelliant 1. [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu pwynt 2 a rhoi yn ei le:

Yn nodi:

a) bod cyfradd ddiweithdra Cymru wedi gostwng i 4.4%, sy'n is na chyfartaledd y DU;

b) bod y dangosyddion ansawdd gofal iechyd a gyhoeddwyd gan yr OECD yn ddiweddar yn dangos bod Cymru'n perfformio ar lefel gyfatebol neu well na gwledydd eraill y DU o ran y rhan fwyaf o'r dangosyddion;

c) bod canlyniadau arholiadau TGAU Cymru yn 2015/16 yn dangos bod y prif fesur perfformiad wedi cynyddu bob blwyddyn ers i'r cofnodi ddechrau yn 2006–07, a bod y bwlch rhwng cyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a chyrhaeddiad eu cyd-ddisgyblion yn cau.

['Dangosyddion ansawdd gofal iechyd yr OECD'](#)

['Canlyniadau arholiadau yng Nghymru, 2015/16'](#)

6 Dadl Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig

(60 munud)

NDM6244 [David J Rowlands \(Dwyrain De Cymru\)](#):

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn credu, er y gall contractau dim oriau fod o fantais i gyflogwyr a gweithwyr o ran y rhyddid a'r hyblygrwydd y gallant ei gynnig, gallant hefyd greu problemau o ran incwm sefydlog, sicrwydd o ran cyflogaeth, statws cyflogaeth a'r cydbwysedd o ran y pŵer rhwng cyflogwr a chyflogai.
2. Yn nodi mai rhithiol yn hytrach na real yw'r rhyddid hwn i'r rhan fwyaf o'r rhai a gaiff eu cyflogi ar gontractau dim oriau, a bod bywyd ar gontractau dim oriau, i'r rhai sydd angen isafswm oriau gwaith wythnosol i sicrhau diogelwch ariannol i'w teulu, yn un o ansicrwydd parhaol;
3. Yn nodi bod yr ansicrwydd hwn, i'r rhai y mae eu horiau wedi'u cwtogi neu eu newid oherwydd amharodrydd canfyddedig i weithio'r oriau sydd eu hangen ar y cyflogwr neu'n dilyn cŵyn yn y gweithle, yn gallu cyd-fynd â'r pryder sy'n deillio o gamfanteisio.
4. Yn credu bod gan weithio contractau dim oriau y gallu i:
  - a) creu bywyd o straen;
  - b) cael effaith negyddol ar reoli cyllidebau teuluol;
  - c) effeithio ar ymrwymadau teuluol;
  - d) tanseilio hawliau a chysylltiadau cyflogaeth; ac
  - e) cymhlethu'r gallu i gael gafael ar greydau treth a budd-daliadau eraill, gyda phryder cynyddol am y nifer gynyddol o bobl sy'n dibynnu arnynt.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Dileu pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn credu y gall y potensial i waith ac enillion amrywio o ganlyniad i gontractau dim oriau fod yn ffynhonnell straen ac ansefydlogrwydd ariannol ac y gall telerau

ac amodau cyflogaeth annheg gael effaith negyddol ar forâl a chynhyrchiant staff mewn modd sy'n arwain at wasanaeth o ansawdd gwaeth.

Gwelliant 2. [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Dileu pwyntiau 2, 3 a 4 a rhoi yn eu lle:

Yn nodi bod arferion cyflogaeth yn newid yn gyflym, gan gynnwys cynnydd mewn contractau dim oriau, hunangyflogaeth a gwaith 'gig' tymor byr.

Yn cydnabod y gwaith a wnaed gan Lywodraeth y DU i gael gwared ar achosion o gamddefnyddio contractau dim oriau, gan gynnwys gwahardd cymalau cyfyngu.

Yn croesawu'r ffaith bod Llywodraeth y DU wedi comisiynu Adolygiad Taylor ar Arferion Cyflogaeth Modern a fydd yn ystyried goblygiadau mathau newydd o waith i hawliau a chyfrifoldebau gweithwyr.

[Datganiad i'r Wasg - 'Taylor review on modern employment practices launches'](#)

[Os derbynnir gwelliant 2, bydd gwelliant 4 yn cael ei ddad-ddethol]

Gwelliant 3. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 3 ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn gresynu bod ymdrechion gan Blaid Cymru i wahardd contractau dim oriau mewn gwahanol sectorau ar bum achlysur gwahanol yn ystod y Pedwerydd Cynulliad wedi cael eu trechu gan Lywodraeth Lafur Cymru a'r Ceidwadwyr Cymreig.

Gwelliant 4. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu is-bwynt newydd at bwynt 4:

'arwain at wasanaeth o ansawdd gwaeth.'

Gwelliant 5. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i wahardd y defnydd o gontractau dim oriau ym mhob gwasanaeth cyhoeddus datganoledig yng Nghymru.

Gwelliant 6. [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Ychwanegu pwyntiau newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn cydnabod y camau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i ymdrin â'r defnydd o gontractau dim oriau mewn gofal cymdeithasol.

Yn croesawu gwaith Cyngor Partneriaeth y Gweithlu yn y maes hwn, a arweiniodd at gyhoeddi egwyddorion a chanllawiau Comisiwn Staff y Gwasanaethau Cyhoeddus ar ddefnyddio trefniadau oriau gwaith heb eu gwarantu yn briodol yng ngwasanaethau cyhoeddus datganoledig Cymru.

['Egwyddorion a chanllawiau ar gyfer defnyddio trefniadau dim oriau'n briodol o fewn gwasanaethau cyhoeddus datganoledig Cymru'](#)

Gwelliant 7. [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn sicrhau bod y defnydd o gontractau dim oriau, gan gynnwys pennu hyn drwy unrhyw wasanaethau sy'n cael eu caffael, yn cael ei wahardd yn y Cynulliad.

7 Cyfnod pleidleisio

8 Dadl Fer

(30 munud)

NDM6243 [Jayne Bryant \(Gorllewin Casnewydd\)](#):

Cyfoethogi Bywydau Gofalwyr: Gofalu am y rhai sy'n Gofalu

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 7 Mawrth 2017

Cwestiynau Llafar y Cynulliad a gyflwynwyd ar 22 Chwefror 2017 i'w hateb ar 1 Mawrth 2017

R - Yn dynodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.

W - Yn dynodi bod y cwestiwn wedi'i gyflwyno yn Gymraeg.

(Dangosir rhif gwreiddiol y Cwestiwn mewn cromfachau)

Bydd y Llywydd yn galw ar Lefarwyr y Pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

Gofyn i [Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith](#)

1. [Dai Lloyd \(Gorllewin De Cymru\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am ei gynlluniau ar gyfer datblygu gwasanaethau bysiau? OAQ(5)0124(EI)
2. [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am yr hyn y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud i hyrwyddo Sir Benfro fel cyrchfan dwristiaeth? OAQ(5)0128(EI)
3. [Julie Morgan \(Gogledd Caerdydd\)](#): Pa drafodaethau y mae Ysgrifennydd y Cabinet wedi'u cael ynghylch adleoli swyddi'r Adran Gwaith a Phensiynau ledled Cymru? OAQ(5)0136(EI)
4. [Mark Reckless \(Dwyrain De Cymru\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am sut y bydd yn mesur llwyddiant o ran lleihau tlodi? OAQ(5)0131(EI)
5. [Suzy Davies \(Gorllewin De Cymru\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y camau a gymerodd Llywodraeth Cymru i gynyddu cynhyrchiant economaidd yn ninas-ranbarth Bae Abertawe? OAQ(5)0129(EI)
6. [Caroline Jones \(Gorllewin De Cymru\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet amlinellu cynlluniau Llywodraeth Cymru i gynyddu nifer yr ymwelwyr â Gorllewin De Cymru? OAQ(5)0133(EI)
7. [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am dwf economaidd yng ngogledd Cymru? OAQ(5)0123(EI)
8. [Mike Hedges \(Dwyrain Abertawe\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am wella cysylltiadau trafnidiaeth o fewn dinas-ranbarth Bae Abertawe? OAQ(5)0127(EI)
9. [Mark Isherwood \(Gogledd Cymru\)](#): Sut y mae Llywodraeth Cymru yn gwella cysylltiadau rheilffordd yng Ngogledd Cymru? OAQ(5)0126(EI)
10. [Llyr Gruffydd \(Gogledd Cymru\)](#): A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am gefnogaeth y Llywodraeth i amgueddfeydd cenedlaethol yng Nghymru? OAQ(5)0139(EI)W

11. **Janet Finch-Saunders (Aberconwy)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am gymorth i fusnesau bach? OAQ(5)0138(EI)

12. **Lynne Neagle (Torfaen)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am gynnydd o ran Cylchffordd Cymru? OAQ(5)0125(EI)

13. **Steffan Lewis (Dwyrain De Cymru)**: A wnaiff Llywodraeth Cymru ystyried strategaeth clystyrau twf ar gyfer datblygiad economaidd rhanbarthol? OAQ(5)0135(EI)

14. **Mark Reckless (Dwyrain De Cymru)**: Pryd y mae Ysgrifennydd y Cabinet yn disgwyl i reffeniw o Faes Awyr Caerdydd ad-dalu pris ei brynu? OAQ(5)0130(EI)

15. **Steffan Lewis (Dwyrain De Cymru)**: Beth yw cynigion twf Llywodraeth Cymru ar gyfer diwydiannau sylfaen? OAQ(5)0134(EI)

Gofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon

1. **David Melding (Canol De Cymru)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am drin clefydau prin? OAQ(5)0125(HWS)

2. **Simon Thomas (Canolbarth a Gorllewin Cymru)**: Pa gasgliadau y mae Ysgrifennydd y Cabinet wedi dod iddynt yn sgil derbyn yr adroddiad ar gyflwr gwasanaethau orthodontig yng Nghymru fel y trafodwyd yn y Cynulliad ar 7 Rhagfyr 2016? OAQ(5)0123(HWS)W

3. **Dawn Bowden (Merthyr Tudful a Rhymni)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am wasanaethau sgrinio am ganser yng Nghymru? OAQ(5)0134(HWS)

4. **Darren Millar (Gorllewin Clwyd)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am yr amser aros ar gyfer triniaethau yng ngogledd Cymru? OAQ(5)0117(HWS)

5. **Suzy Davies (Gorllewin De Cymru)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am amseroedd aros ar gyfer damweiniau ac achosion brys yng Ngorllewin De Cymru? OAQ(5)0128(HWS)

6. **Lee Waters (Llanelli)**: Pam na all pobl wneud apwyntiadau fel mater o drefn i weld eu meddyg drwy Skype neu FaceTime? OAQ(5)0129(HWS)

7. **Jenny Rathbone (Canol Caerdydd)**: Pa driniaethau sydd ar gael i famau a ddaw'n anymataliol o ganlyniad i anaf yn ystod genedigaeth? OAQ(5)0118(HWS)

8. **John Griffiths (Dwyrain Casnewydd)**: Pa gynnydd sy'n cael ei wneud o ran datblygu agenda iechyd ataliol yng Nghymru? OAQ(5)0130(HWS)

9. **Vikki Howells (Cwm Cynon)**: Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i annog preswylwyr Cwm Cynon i wneud y dewisiadau cywir o ran cael gafael ar ofal iechyd? OAQ(5)0119(HWS)
10. **Dai Lloyd (Gorllewin De Cymru)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am raglen ARCH de-orllewin Cymru? OAQ(5)0120(HWS)
11. **Mohammad Asghar (Dwyrain De Cymru)**: Pa gynlluniau sydd gan Lywodraeth Cymru i adolygu'r canllawiau yn ymwneud â chodi tâl ar gleifion o dramor am ofal y GIG nad yw'n ofal brys? OAQ(5)0124(HWS)
12. **Paul Davies (Preseli Sir Benfro)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am flaenoriaethau Llywodraeth Cymru o ran y gwasanaethau iechyd yn Sir Benfro ar gyfer y 12 mis nesaf? OAQ(5)0126(HWS)
13. **Huw Irranca-Davies (Ogwr)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am ariannu hyfforddiant gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yng Nghymru? OAQ(5)0127(HWS)
14. **Joyce Watson (Canolbarth a Gorllewin Cymru)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am wasanaethau fferyllol cymunedol yng Nghanolbarth a Gorllewin Cymru? OAQ(5)0131(HWS)
15. **Jeremy Miles (Castell-nedd)**: A wnaiff Ysgrifennydd y Cabinet ddatganiad am y proffesiwn bydwreigiaeth yng Nghymru? OAQ(5)0132(HWS)